Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/phddHom-J/22
Názov predmetu	medzijazyková homonymia v slovanských jazykoch
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	doc. PhDr. Lukáš Gajarský, PhD. (hodnotiaci), doc. PhDr. Lukáš Gajarský, PhD. (garant predmetu), prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (garant predmetu), doc. Mgr. Olga Iermachkova, PhD. (garant predmetu), doc. PhDr. Lukáš Gajarský, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

– aktívna účasť na výučbe; – samoštúdium; – obhajoba referátu.

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi/študentke umožní: 1. Vedomosti: - získať teoretické aj praktické vedomosti z oblasti interlingválnej homonymie v slovanských jazykoch; - poznať rusko-slovenských „falošných priateľov“ prekladateľa; - osvojiť si pojmy ako homonymia, polysémia, paronymia, slovná hra atď. 2. Zručnosti: - poznať rozdiely medzi homonymiou, polysémiou, paronymiou; - vedieť analyzovať lexikálne polia ruského a slovenského jazyka; - pochopiť základné problémy translatológie. 3. Profesijné kompetencie: - byť schopným/schopnou flexibilne aplikovať získané poznatky a zručnosti vo svojej budúcej vedeckej, pedagogickej, prekladateľskej a tlmočníckej praxi. 4. Prenositeľné kompetencie: - uplatňovať teoretické vedomosti z oblasti interlingválnej homonymie v slovanských jazykoch v praktickej rovine; - skvalitniť si prekladateľské a tlmočnícke schopnosti; - zlepšiť si komunikačné schopnosti; - rozvinúť si prezentačné schopnosti; - zvýšiť úroveň uplatnenia všeobecných lingvistických vedomostí v praktickom využívaní.

Stručná osnova predmetu

25. Lexikálna homonymia (intralingválna a interlingválna). 26. Homonymia. 27. Polysémia. 28. Príčiny vzniku interlingválnej homonymie. 29. Interlingválna homonymia a paronymia. 30. Interlingválna homonymia a translatológia. 31. Homonymia a slovná hra. 32. Interlingválne homonymá a výpožičky. 33. Homonymia a kalkovanie (sémantické a lexikálne kalky). 34. Rusko-slovenskí falošní priatelia prekladateľa. 35. Interlingválna homonymia ako translatologický problém. 36. Interlingválna homonymia a lexikografia.

Odporúčaná literatúra

Blanár, V.: Porovnávanie lexiky slovanských jazykov z diachrónneho hľadiska. Bratislava: Veda, 1993. ISBN 80-224-0348-2. Fedorčuk, E.V.: Mežjazykovaja omonimija i paronomija v blizkorodstvennych jazykach. 2010. http://www.disser.h10.ru/dis/fedorchukev.html Gajarský, L. – Grigorjanová, T.: Slovník rusko-slovenských medzijazykových homoným. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2019. 126 s. ISBN 978-80-263-1544-5. Gajarský, L. – Grigorjanová, T.: Učebnica rusko-slovenských homoným. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2020. 119 s.

ISBN 978-80-263-1614-5. Gajarský, L.: Mežjazykovaja omonimija i jejo lingvističeskij status. Pula : Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, 2021. ISBN 978-953-8278-64-8, s. 511-522. Gajarský, L.: Paronimičeskij i omonimičeskij potencial praslavjanskogo kornevogo leksičeskogo fonda. In: Šestyje Moisejevskije čtenija : materialy Meždunarodnoj naučnoj konferencii studentov i prepodavatelej. Orenburg : Orenburskaja kniga, 2021, s. 127-136. Gajarský, L.: Rusko-slovenská medzijazyková homonymia. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2021. 124 s. ISBN 978-80-263-1648-0. Grigorjanová, T.: Medzijazyková homonymia v slovanských jazykoch z pohľadu lexikografie. In: Bulharská a slovenská lexikografia v zjednotenej Európe. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Ústav bulharského jazyka prof. Ľubomíra Andrejčina BAV, 2009, s. 102–106. Grigorjanová, T.: Význam slova v kontexte a v konfrontácii. Bratislava: VEDA, 1995. 76 s. ISBN 80-224-0431-4. Chamizo Domínguez, P.J.: Semantics and pragmatics of false friends. New York, NY: Routledge, 2008. ISBN 978-0-415-95720-5. Markova, E.M.: Semantičeskaja evoljucija praslavjanskoj leksiki (na materiale imion suščestviteľnych). Moskva: IIU MGOU. ISBN 978-5-7017-2091-4. Tyshchenko, O.V.: Obrjadova semantika u slovjanskomu movnomu prostori. Kyjev : Kiivskij deržavnij lingvističnij universitet, 2000. 236 s. ISBN 966-638-035-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 126 hodín